

Dit is

Mariahoeve

De identiteit van de wijk Mariahoeve

Bij wijze van experiment krijgt de wijk Mariahoeve straks een eigen merk. Daarvoor moet eerst duidelijk worden wat de identiteit van de wijk nu is. Daarom

zijn vorig jaar verschillende onderzoeken gedaan. Zo is er een enquête onder de wijkbewoners gehouden en is de geschiedenis van de wijk onderzocht. Dankzij die onderzoeken kunnen we het karakter van de wijk Mariahoeve samenvatten in vijf kenmerken.

Deze vijf kenmerken vormen samen de identiteit van de wijk Mariahoeve. In deze folder leest u meer over elk kenmerk. Achterin vindt u een korte beschrijving van de verschillende onderzoeken.

Hoe verder?

De huidige identiteit van de wijk is nodig om het 'merk' Mariahoeve te kunnen samenstellen. Het merk helpt de woningcorporaties en de gemeente om toekomstplannen voor Mariahoeve te maken.

Als het experiment slaagt, zal het vaker worden toegepast. Het experiment is een initiatief van drie woningcorporaties (Staedion, Haag Wonen en Vestia) en de gemeente Den Haag. Voor het laatste nieuws kunt u terecht op www.staedion.nl.

Groen en gevarieerd

- **Wonen in een groene omgeving**
- **Veel ruimte en rust**
- **Overzichtelijke buurten**
- **Variatie in woningsoorten**

Toen Mariahoeve in 1953 werd gebouwd, moest de wijk anders worden dan andere wijken. Naar Scandinavisch voorbeeld werd Mariahoeve een groene wijk vol plantsoenen, binnenhoven en groenstro-

ken. De gebouwen zijn niet als massieve blokken tegen elkaar gebouwd maar laten veel ruimte open. Alsof je in een park woont. De weldadige werking van de natuur moest de bewoners een gevoel van rust geven. Het groene en ruime karakter van de wijk wordt nog steeds

gewaardeerd.

De wijk is ook erg gevarieerd. Aan de randen en in het midden van de wijk staan hoge gebouwen met veel openbaar groen. Daaromheen liggen kleine, overzichtelijke buurten met een besloten karakter. In elke buurt zijn verschillende soorten woningen te vinden: flats van verschillende hoogtes, portiekwoningen, eengezinswoningen... De wijk is daardoor nergens hetzelfde. En toch herken je de wijk overal als typisch Mariahoeve.

Dit is

Mariahoeve

2

Niet meer volgens plan

- **Mariahoeve was een wijk op stand**
- **Bedoeld voor arm en rijk**
- **Nu is een op de drie bewoners ouder dan zestig**
- **Nieuwe bewoners hebben andere levensstijlen**

Mariahoeve is gebouwd voor bewoners uit verschillende lagen van de bevolking. De wijk was bedoeld voor arbeiders, middenstanders en 'welgestelden'. In het oorspronkelijke plan van de wijk is daarmee rekening gehouden. Dankzij de inrichting van de wijk en de verschillende

woningsoorten zouden arme én rijke bewoners zich thuis voelen. In de begintijd was Mariahoeve een luxe wijk, waar veel jonge gezinnen van ambtenaren gingen wonen.

Het plan van de wijk is door de tijd ingehaald. De eerste bewoners zijn lang in de

wijk blijven wonen. Daardoor is de wijk vergrijsd: een op de drie bewoners van Mariahoeve is ouder dan zestig. Tegelijkertijd is er sinds 1953 veel veranderd in de maatschappij, Den Haag en Mariahoeve. De woningen trekken tegenwoordig andere mensen aan. Bewoners kiezen niet meer voor Mariahoeve omdat ze er zo goed passen, maar bijvoorbeeld vanwege de aantrekkelijke huur of huizenprijs. In de wijk wonen nu mensen met uiteenlopende levensstijlen.

Nog steeds gewaardeerd

Vroeger was het een voorrecht om in Mariahoeve te wonen. Die uitstraling heeft de wijk niet meer. Toch woont ruim 70% van de bewoners er naar tevredenheid. En hoewel ze uiteenlopende levensstijlen hebben, zijn bewoners het duidelijk eens over het belangrijkste voordeel van de wijk: het groene en ruime karakter. De een vindt die eigenschappen belangrijk vanwege de ruimte om te wandelen, fietsen of sporten. De ander waardeert juist de privacy en rust.

Andere sterke punten die door bewoners worden genoemd: de veiligheid, de centrale ligging en de voorzieningen van de wijk. Voorbeelden van voorzieningen zijn de scholen, de zorginstellingen, de sportcomplexen aan de rand van de wijk en de winkelcentra het

- **Mariahoeve had vroeger een luxe uitstraling**
- **Ruim 70% van de bewoners is tevreden**
- **Waardering voor groen, ruimte, rust en veiligheid**
- **Veel goede voorzieningen**

Kleine Loo en Ursulaland. Mariahoeve is een echte woonwijk. Er zijn weinig bedrijven, op enkele winkels en kantoren na. Voor een dagje of avondje uit moet je naar de binnenstad: in Mariahoeve zijn geen musea, theaters, bioscopen, cafés of discotheken.

Achteruitgang en onzekerheid

- **Bewoners vinden dat de wijk achteruit gaat**
- **Een deel van de woningen is verouderd**
- **Verschillende levensstijlen zorgen soms voor wrijving**
- **De welvaart in de wijk staat onder druk**

Bijna de helft van de bewoners vindt dat de wijk de afgelopen jaren achteruit is gegaan. Dat komt aan de ene kant doordat een deel van de woningen verouderd is. Er is behoefte aan

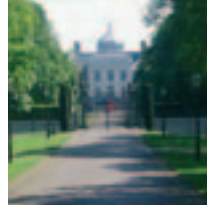
grotere woningen die voldoen aan de kwaliteitseisen van deze tijd. Aan de andere kant is de dorpsgezigtheid uit de beginperiode afgenomen. Er zijn mensen in Mariahoeve komen wonen met uiteenlopende levensstijlen. Dat leidt soms tot wrijving tussen de oorspronkelijke en nieuwe wijkbewoners of tussen jongeren

en ouderen. Veel bewoners zouden best in Mariahoeve willen blijven wonen. Alleen zijn er vaak geen geschikte huizen. Veel gezinnen met jonge kinderen vinden de woningen in de wijk bijvoorbeeld te klein. Zodra ze een grotere woning kunnen betalen, vertrekken ze uit Mariahoeve. Dat heeft gevolgen voor de welvaart van de wijk. Het gemiddeld inkomen per huishouden is lager dan het Haagse gemiddelde, de werkloosheid is hoger. Met alle gevolgen van dien. Doordat mensen weinig kunnen uitgeven, hebben de winkels in Mariahoeve het zwaar.

Stille krachten

- **In de buurt van prachtige landgoederen**
- **Koninklijke burenen**
- **British School zorgt voor internationale sfeer**
- **Relatief veel buitenlandse werknemers**

Bijna ongemerkt voel je in Mariahoeve de invloed van de statige omgeving. Zoals de landgoederen Marlot en Reigersbergen, die voor de gehele stad Den Haag van grote waarde zijn. De gebieden hebben een interessante geschiedenis, een mooie

natuur en bieden veel mogelijkheden voor recreatie. Het kroonjuweel is zonder twijfel het Haagse Bos met Huis ten Bosch, het woonpaleis van koningin Beatrix. De luxe en exclusiviteit zijn dan misschien uit de wijk verdwenen,

3
Mariahoeve heeft wel burenen op stand. Daarnaast is Mariahoeve een wijk met een internationaal karakter. Dankzij de British School krijgt de wijk dagelijks bezoek van vele ouders met een internationale achtergrond die hun kinderen naar school brengen. Iets minder zichtbaar is dat er in de wijk relatief veel 'expats' wonen: buitenlanders die tijdelijk in Nederland wonen en werken. Mariahoeve lijkt wat dat betreft mee te liften op de internationale werkgelegenheid die in Den Haag te vinden is dankzij de vele ambassades.

De onderzoeken

De conclusies die u in deze folder vindt, zijn afkomstig uit drie verschillende onderzoeken:

- **Een bewonersonderzoek dat bestond uit twee onderdelen: een enquête onder 1230 bewoners van Mariahoeve en 450 bewoners uit de regio Haaglanden en een serie van vier paneldiscussies met bewoners en omwonenden. Het bewonersonderzoek werd uitgevoerd door The Smartagent Company (www.smartagent.nl).**
- **Een onderzoek naar de geschiedenis en de opbouw van de wijk, uitgevoerd door Urban Fabric (www.urbanfabric.nl).**
- **Een onderzoek naar de economie en de voorzieningen in de wijk (zoals winkels en scholen), uitgevoerd door WSA (www.wsa.nl).**

Over de uitkomsten van deze onderzoeken heeft u kunnen lezen in de nieuwsbrief Identiteit & Branding Mariahoeve van september 2005. Heeft u de nieuwsbrief gemist? U kunt hem downloaden op www.staedion.nl.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Identiteit & Branding Mariahoeve, maart 2006
Samenvatting identiteit: WSA
Eindredactie: afdeling Communicatie, Staedion (i.s.m. Marcel Uljee teksten)